

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep.
0032 OSLO

Deres referanse:
201005790-/AT

Vår referanse:
10/318-3

Vår dato:
21.02.2011

Høring - tiltak for å redusere antall midlertidige tilsetninger

Det vises til brev av 19. 11.2010 fra Kunnskapsdepartementet i forhold til tiltak for å redusere midlertidige tilsetninger i UH-sektoren og høring på rapporten "Bruk av midlertidig tilsetning i universitets- og høyskolesektoren".

UHRs medlemsinstitusjoner tar problemstillingen på alvor. Det er enighet om at det er for omfattende bruk av midlertidige tilsetninger innenfor enkelte områder i UH-sektoren og at det er nødvendig å vurdere ulike tiltak. Samtidig er det enighet om at det vil være mest konstruktivt å konsentrere seg om uønsket midlertidighet, og UHR påpeker i denne sammenheng at man, når man ønsker å redusere antall midlertidige tilsetninger, ikke må glemme at det i UH-sektoren er spesielle regler for å imøtekomme behovet for midlertidig tilsetning innenfor enkelte stillingskategorier innen forskning og undervisning. Det kan selvfølgelig diskuteres hva som legges i begrepet uønsket midlertidighet, her er det snakk om flere hensyn som skal balanseres. Det vil også være konstruktivt om man kan bli enig om hva som anses som uønsket midlertidighet og sette tiltakene inn for å bedre situasjonen på disse områdene.

UHR støtter rapporten i at den faglige aktiviteten må være styrende for hvordan universitets- og høyskolesektoren organiserer sin virksomhet. Arbeidsgivers behov for fleksibilitet er viktig, samtidig som stabilitet, kontinuitet og langsiktighet teller. Spesielt vil vi understreke at UH-sektoren er bekymret dersom fireårsregelen i visse tilfeller setter akademias kvalifikasjonsprinsipp ut av kraft, og at institusjonene dermed avskjæres fra muligheten til å sikre seg den beste kompetansen gjennom fri konkurranse. Institusjonene må ha mulighet til å rekruttere de best kvalifiserte. Dette er avgjørende for å kunne hevde seg i konkurransen med andre forsknings- og undervisningsinstitusjoner, både nasjonalt og internasjonalt. UHR mener at omfanget av uønsket midlertidighet kan reduseres ved en bedre balanse mellom øremerkede midler og grunnfinansiering.

UHR foretok i oktober 2010 en mindre kartlegging blant universitetene og noen av de største høyskolene for å kartlegge situasjonen. Svarene viser at det er sterkt fokus på problemstillingen ved alle institusjonene og at alle har satt i gang prosesser for å få bedre oversikt og dermed bedre grunnlag for iverksetting av tiltak. Samtidig er det behov for fakta og begrepsavklaringer. UHR vil også trekke frem behov for informasjon og opplæring ved institusjonene. I tillegg bør institusjonene arbeide for å etablere felles retningslinjer internt ved institusjonene. UHR understreker at det i dag arbeides langt mer systematisk med HR-arbeid, lederopplæring og langsiktig planlegging ved institusjonene enn bare for få år siden, men det er også riktig å si at ikke alle institusjonene er kommet like langt. De fleste institusjoner rapporterer om godt samspill med fagforeningene lokalt, og det gir rom for gode prosesser fremover. Vi viser også til UHRs dekanskole og til satsingen på lederutvikling gjennom UHRs administrasjonsutvalg, som er en del av SAK-prosessene, som et eksempel på denne type utvikling.

Flere av forslagene i rapporten vil føre til nye dilemmaer. UH-sektoren har lang kultur og praksis for liberal permisjonspolitikk, samt gode ordninger for ivaretagelse av forskningstermin. Disse problemstillingene drøftes godt i rapporten, men det er vanskelig å gi tydelige svar; det handler om avveining mellom arbeidsgiver og arbeidstaker, samtidig som det tar tid å endre en innarbeidet kultur og konsekvenser ved ulike tiltak.

Nedenfor er en gjennomgang av arbeidsgruppens forslag til tiltak med kommentarer fra UHR.

Til forslagene i rapportens pkt 5.1 *Tiltak som institusjonene selv bør iverksette*

- UHR støtter intensjonene i forslagene i a til d, samt f både når det gjelder gjennomgang av status og vurdering av eksisterende midlertidige tilsatte. Det er viktig å arbeide forebyggende, og både systematiske oversikter og drøftinger med tillitsvalgte er gode tiltak. Vi støtter også behovet for opplæring. Det vil være konstruktivt om Kunnskapsdepartementet i dialog med sektoren bidrar til forebyggende arbeid og begreps-/regelavklaringer for institusjonene. Langsiktighet er viktig, og UHR fremhever at tildelinger av studieplasser bør komme i ordinært statsbudsjett. Dette vil føre til mulighet for bedre virksomhetsplanlegging.
- Tiltak e om fast tilsetting av forskere på eksternt finansierte prosjekter: her har UHRs medlemsinstitusjoner noe varierende uttalelser om ønskeligheten av å foreta slike faste tilsettinger. Dersom det foretas fast tilsetting av forskere på eksternt finansierte prosjekter, støtter UHR forslaget fra flertallet, medlemmene Rindal, Paulsen, Ravnanger, Syvertsen og Tverberg, om at denne gruppen arbeidstakere ikke skal omfattes av fortrinnsrett til annen stilling ved eventuell oppsigelse. For øvrig viser UHR til institusjonenes egne høringsuttalelser på dette punktet, som blant annet dreier seg om behovet for fleksibilitet og spesialkompetanse.

Til forslagene i rapportens pkt 5.2 *Tiltak som eierdepartementet bør iverksette*

- Ifølge UHRs mindre kartlegging er det god dialog mellom fagforeningene lokalt og institusjonene, og vi stiller spørsmål om det er nødvendig med et pålegg om gjennomføring av årlig revisjon.

Til forslagene i rapportens pkt 5.3 *Tiltak som krever endringer i lov eller forskrift*

- UHR støtter forslagene b, c, e, f og g. Når det gjelder tiltak a er det åpenbart at tiltak som endring i tjenestemannslovens § 3 nr 2 vil gi stor effekt, men UHR vil likevel fremheve at det vil være fornuftig å iverksette andre tiltak for å redusere midlertidig tilsetting før man går til et så radikalt skritt. Når det gjelder tiltak d, vises det til kommentaren til punkt 5.1, tiltak e.

Til forslagene i rapportens pkt 5.4 *Andre forslag*

- Tiltak a: UHR støtter forslaget fra flertallet, medlemmene Rindal, Paulsen, Ravnanger, Syvertsen og Tverberg, i at tilsettingsperioder som er en del av forskerutdanningen ikke skal medregnes ved beregning av tjenestetid.
- UHR støtter tiltak b og c

Vennlig hilsen

(sign.)
Jan I. Haaland
styreleder

Ola Stave
generalsekretær